

तथा भूतं यथार्थं ॥ ६२ ॥ ६३ ॥ ६४ ॥ ६५ ॥ ६६ ॥ ६७ ॥ ६८ ॥ ६९ ॥ ७० ॥ इति शल्यपर्वणि नैलकंठीये भारत भावदीपे द्वितीयोऽध्यायः ॥ २ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ शृण्वति ॥

तदिदं मम मूढस्य तथा भूतं वचः स्मृतम् ॥ यदब्रवीत्स धर्मात्मा विदुरो दीर्घदर्शिवान् ॥ तत्तथा समनुप्राप्तं वचनं सत्यवादिनः ॥ ६२ ॥ दैवोपहतचित्तेन यन्मयान
कृतं पुरा ॥ अनयस्य फलं तस्य ब्रूहि गावल्गणे पुनः ॥ ६३ ॥ को वामुखमनीकानामासीत्कर्णे निपातिते ॥ अर्जुनं वासुदेवं च को वा प्रत्युद्ययौ रथी ॥ ६४ ॥ केऽर
क्षन्दक्षिणं च क्रमद्राजस्य संयुगे ॥ वामं च योद्धुकामस्य के वा वीरस्य पृष्ठतः ॥ ६५ ॥ कथं च वः समेतानां मद्राजो महारथः ॥ निहतः पाण्डवैः संख्ये पुत्रो वामम
संजय ॥ ६६ ॥ ब्रूहि सर्वं यथा तत्त्वं भरतानां महाक्षयं ॥ यथा च निहतः संख्ये पुत्रो दुर्योधनो मम ॥ ६७ ॥ पंचालाश्च यथा सर्वे निहताः सपदानुगाः ॥ धृष्टद्युम्नः शि
खंडी च द्रौपद्याः पंच चात्मजाः ॥ ६८ ॥ पाण्डवाश्च यथा मुक्तास्तथोभौ माधवौ युधि ॥ कृपश्च कृतवर्मा च भारद्वाजस्य चात्मजः ॥ ६९ ॥ यद्यथा यादृशं चैव युद्धं
वृत्तं च सांप्रतं ॥ अखिलं श्रोतुमिच्छामि कुशलं लोह्यसि संजय ॥ ७० ॥ इति श्रीमहाभारतेशल्यपर्वणि धृतराष्ट्रविलापे द्वितीयोऽध्यायः ॥ २ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥
संजय उवाच ॥ शृणुराज न्नवहितो यथा वृत्तो महान् क्षयः ॥ कुरूणां पाण्डवानां च समासाद्य परस्परं ॥ १ ॥ निहते सूतपुत्रे तु पाण्डवेन महात्मना ॥ विद्रुतेषु च सैन्ये
पुसमानीतेषु चासकृत् ॥ २ ॥ घोरे मनुष्यदेहानामाजौ नरवरक्षये ॥ यत्तत्कर्णे हते पार्थः सिंहनादमथाकरोत् ॥ ३ ॥ तदा तव सुतान् राजन् प्राविशत्सु महद्भयं ॥ न सं
धातुमनीकानि न चैवाथ पराक्रमे ॥ ४ ॥ आसीद्बुद्धिर्हते कर्णे तव यो धस्य कस्यचित् ॥ वणिजो नाविभिन्नायामगाधेऽविप्लवा इव ॥ ५ ॥ अपारे पारमिच्छंतो हते
द्वीपे किरीटिना ॥ सूतपुत्रे हते राजन्वित्रस्ताः शरविक्षताः ॥ ६ ॥ अनाथानाथमिच्छंतो मृगाः सिंहार्दिता इव ॥ भग्नशृंगा इव वृषाः शीर्णदंष्ट्रा इवोरगाः ॥ ७ ॥ प्रत्यु
पायामसायाङ्गे निर्जिताः सव्यसाचिना ॥ हतप्रवीरा विध्वस्तानि रुत्तानि शितैः शरैः ॥ ८ ॥ सूतपुत्रे हते राजन्पुत्रास्ते प्राद्रवंस्ततः ॥ विध्वस्तकवचाः सर्वे कांदिशी
का विचेतसः ॥ ९ ॥ अन्योन्यमभिनिघ्नंतो वीक्षमाणा भयाद्दिशः ॥ मामेव नूनं वीभत्सुर्ममैव च वृकोदरः ॥ १० ॥ अभियातीति मन्वानाः पेतुर्मस्तुश्च भारत ॥
अश्वानन्ये गजानन्ये रथानन्ये महारथाः ॥ ११ ॥ आरुह्य जवसंपन्नाः पादातान्प्रजडुर्भयात् ॥ कुंजरैः स्यंदनाभग्नैः सादिनश्च महारथैः ॥ १२ ॥ पदातिसंघा
श्चाश्वौघैः पलायद्भिर्भृशं हताः ॥ व्यालतस्करसंकीर्णैः सार्थहीना यथावने ॥ १३ ॥ तथा त्वदीयानि हते सूतपुत्रे तदा भवन् ॥ हतारो हास्तथानागाश्छिन्नहस्तास्तथा
परे ॥ १४ ॥

॥ १ ॥ समानीतेषु युद्धोन्मुखीकृतेषु ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥